

ทิศทางใหม่ของการพัฒนาทางรัฐศาสตร์ NEW DIRECTION OF POLITICAL SCIENCE DEVELOPMENT

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์*

Thirapat Serirangsan

1. คำนำ

สมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน หรือ American Political Science Association-APSA คือ ประชาคมแห่งความร่วมมือทางวิชาการของนักวิชาการและอาจารย์มหาวิทยาลัยทางด้านรัฐศาสตร์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีการบริหารจัดการของตนเองในรูปแบบของสมาคม รวมทั้งเปิด โอกาสให้นักวิชาการและอาจารย์มหาวิทยาลัยทางด้านรัฐศาสตร์จากทั่วโลก รวมทั้งในรูปแบบของ องค์การต่างๆสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกันได้โดยบรรดาสมาชิกทั้ง ปัจจุบันบุคคลและองค์การจะทำงานร่วมกันในการสรรค์สร้างความก้าวหน้าให้แก่สาขาวิชาด้าน รัฐศาสตร์ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาสร้างสร้งองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ใน รูปแบบต่างๆ อาทิ การสนับสนุนการเขียนตำราและงานวิจัย การปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการ สอน การแสดงผลงานทางวิชาการในหลากหลายลักษณะทั้งระดับอาจารย์และนักศึกษา โดยเฉพาะ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมทั้งการสร้างมาตรฐานทางวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม ของวิชาชีพทางด้านรัฐศาสตร์

ดังนั้น APSA จึงมุ่งมั่นพยายามที่จะสร้างความแข็งแกร่งให้แก่วงการรัฐศาสตร์ เสริมสร้าง ความเป็นวิชาชีพ ขยายโอกาสอย่างกว้างขวางแก่มวลสมาชิก เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ทาง วิชาชีพให้แก่กันรัฐศาสตร์ และมุ่งรับใช้สังคมหรือสาธารณชนด้วย

APSA ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ ค.ศ.1903 และอาจถือได้ว่าเป็นประชาคมทางรัฐศาสตร์ที่เก่าแก่ ที่สุดและมีขอบข่ายรวมทั้งเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุด เพราะ APSA ได้รวมแขนงวิชาทางด้าน รัฐศาสตร์ไว้ทั้งหมด และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการแขนงวิชาใหม่ๆ รวมทั้งพยายามสร้างสรรค์ บรรยากาศให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างแขนงวิชา สมาชิกมีทั้งปัญญาชน นักศึกษา นักวิจัย อาจารย์ มหาวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ของภาครัฐและภาคเอกชน และมีตัวแทนอยู่ในประเทศต่างๆทั่วโลก มากกว่า 70 ประเทศ (Thirapat Serirangsan,2013: 3-4)

ในด้านสมาชิคนั้น APSA ทำหน้าที่จัดอันดับ จัดการดูแลผลประโยชน์ จัดสรรทุนให้แก่ สมาชิก ให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณผลงานทางดานรัฐศาสตร์ดีเด่นหรือผู้ที่ประสบความสำเร็จ อย่างสูงทางด้านวิชาชีพ เหตุผลสำคัญที่สุดสำหรับการมีส่วนร่วมใน APSA ก็คือความรับผิดชอบใน การผลักดันให้เกิดการพัฒนาของวิชาชีพรัฐศาสตร์และเสริมสร้างโครงการที่มุ่งรับใช้สังคมและ สาธารณชน

* Professor of Political Science, Sukhothai Thammathirat Open University.

ทางด้านนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ APSA มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมของการสอนและการวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่ก่อตั้งสมาคมเมื่อ 113 ปีที่แล้ว APSA เปิดโอกาสอย่างกว้างขวางแก่นักรัฐศาสตร์และมวลสมาชิกอื่นๆเพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าของเหล่าปัญญาชนซึ่งสนใจศึกษาทั้งด้านการเมือง การปกครอง การบริหารรัฐกิจหรือรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายสาธารณะ และการระหว่างประเทศ ปัจจุบัน APSA มีสมาชิกทั่วโลกมากกว่า 10,000 คน การประชุมใน ค.ศ. 2017 เป็นการจัดประชุมครั้งที่ 113 ณ นครซานฟรานซิสโก ประเทศสหรัฐอเมริกา(ณ โรงแรม Hilton Union Square, The Westin St. Francis, Parc 55 and Hotel Nikko)ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 3 กันยายน ค.ศ. 2017 โดยมีหัวข้อเรื่องว่า“The Quest for Legitimacy: Actors, Audiences, and Aspirations” โดยเหตุผลที่ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับความชอบธรรม ทั้งในด้านกระบวนการทางการเมืองและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการท้าทายต่อบรรทัดฐานและสถาบันต่างๆที่ดำรงอยู่ ตัวอย่างเช่น ความชอบธรรมของระบอบประชาธิปไตยทุกวันนี้ถูกท้าทายโดยลัทธิประชานิยม(populism) ความเกลียดกลัวชาวต่างชาติ(xenophobia) การเลือกปฏิบัติ(discrimination) และระดับความไม่เสมอภาคที่เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในด้านการระหว่างประเทศ ระบอบการเมืองในระดับสากลต้องเผชิญกับการท้าทายโดยความชอบธรรมของตัวแสดงต่างๆ ความรุนแรง สงคราม การโยกย้ายถิ่นฐานยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีผลกระทบต่อความรู้สึกผูกพันกับมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของเรา ตลอดทั้งสิทธิอันชอบธรรมของฝ่ายอื่น ๆ ด้วย

2. เนื้อหาการประชุม

การประชุมทางวิชาการของ APSA ครั้งที่ 113 มีประธานอำนวยการร่วมกัน 2 คน คือ Susan Hyde แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ และ Amaney Jamal แห่งมหาวิทยาลัยปรีนซ์ตัน โดยมี David Lake ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน โดยมีการแบ่งเนื้อหาสาระของการประชุมออกเป็น 56 กลุ่มวิชาการ แต่ละกลุ่มวิชาการจะมีการนำเสนอผลงานรวมทั้งหมดหลายพันหัวข้อ โดย David Lake ได้แสดงปาฐกถาในหัวข้อ “International Legitimacy Lost : Rule and Resistance When America is First”

2.1 องค์ประกอบและวิธีการของการประชุม มีลักษณะหลากหลาย ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

- 1) มีการแสดงปาฐกถาในห้องประชุมใหญ่ โดยนายกสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน
- 2) มีการอภิปรายทางวิชาการและระดมความคิดในห้องประชุมใหญ่
- 3) มีการประชุมกลุ่มสัมมนาย่อย
- 4) มีการนำเสนอบทความวิชาการและบทความวิจัยในกลุ่มย่อย
- 5) มีการนำเสนอบทความวิชาการและข้อมูลใน iPoster Sessions
- 6) มีการสนทนาการในบรรดาผู้เข้าร่วมประชุมและสมาชิกใหม่ของสมาคม
- 7) มีการนัดหมายสัมภาษณ์ การพบปะสนทนาระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม

8) มีการจัดแสดงนิทรรศการและจัดจำหน่ายหนังสือ ตำรา และผลงานวิชาการต่างๆ โดยสำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัยต่างๆมากกว่า 65 สำนักพิมพ์

2.2 กลุ่มวิชาการในการประชุม ซึ่งแบ่งออกเป็น 56 กลุ่มวิชาการ ประกอบด้วย

1) Political Thought and Philosophy :
Historical Approaches	25) Public Policy
2) Foundations of Political Theory	26) Law and Courts
3) Normative Political Theory	27) Constitutional Law and
Jurisprudence
4) Formal Political Theory	28) Federalism and Intergovernmental
Relations
5) Political Psychology	29) State Politics and Policy
6) Political Economy	30) Urban and Local Politics
7) Politics and History	31) Women & Politics Research
8) Political Methodology	32) Race, Ethnicity and Politics
9) Teaching and Learning in Political
Science	33) Religion and Politics
10) Political Science Education	34) Representation and Electoral
Systems
11) Comparative Politics	35) Political Organizations and Parties
12) Comparative Politics of
Developing Countries	36) Elections, Public Opinion, and
Voting Behavior
13) The Politics of Communist and
Former Communist Countries	37) ยุบรวมกับกลุ่ม 36
14) Comparative Politics of Advanced
Industrial Societies	38) Political Communication
15) European Politics and Society	39) Science, Technology and
Environmental Politics
16) International Political Economy	40) Information Technology and
Politics
17) International Collaboration	41) Politics, Literature and Film
18) International Security	42) New Political Science
19) International Security and Arms
Control	43) International History and Politics
20) Foreign Policy	44) Comparative Democratization
21) Conflict Processes	45) Human Rights
22) Legislative Studies	46) Qualitative Methods
23) Presidents and Executive Politics	47) Sexuality and Politics
24) Public Administration	48) Health Politics and Health Policy

49) Canadian Politics	53) African Politics
50) Political Networks	54) Ideas, Knowledge and Politics
51) Experimental Research	55) Class & Inequality
52) Migration and Citizenship	56) American Political Thought

* หมายเหตุ : กลุ่มวิชาที่ 37 มีการยุบรวมกับกลุ่มวิชา 36 จึงทำให้ไม่ปรากฏในเอกสารการประชุมของสมาคมในครั้งนี้

3. การเข้าร่วมประชุมและกิจกรรมการประชุม

โดยทั่วไป ผู้เข้าร่วมประชุมจะเป็นสมาชิกของสมาคมฯหรือไม่ก็ได้ แต่ผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ จะได้รับส่วนลด อาทิ ค่าลงทะเบียนเพื่อเข้าร่วมประชุม การบริการจองที่พักในอัตราพิเศษที่ต่ำกว่าราคาปกติ การเช่าเหมารถ เป็นต้น การสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมฯสามารถกระทำได้ทั้งปีทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการชำระค่าลงทะเบียน การจองที่พัก และอื่นๆสามารถกระทำได้ล่วงหน้าโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งกระทำได้รวดเร็วโดยใช้เวลาไม่มากนัก สำหรับการลงทะเบียน ณ ที่ประชุมก็สามารถกระทำได้ตลอดเวลาทำการทุกวัน โดยระบบคอมพิวเตอร์สำหรับลงทะเบียน และจะมีเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯจัดทำบัตรชื่อและเลขประจำตัวสำหรับคล้องคอ ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน สิ่งที่น่าสนใจคือบริเวณด้านหลังของบัตรจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบไวไฟ (WiFi) ของสถานที่จัดงานคือโรงแรมต่างๆทั้ง 4 แห่ง เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมประชุมในการใช้โทรศัพท์พกพาและคอมพิวเตอร์

การเข้าร่วมประชุมรายการต่างๆ สมาชิกและผู้ลงทะเบียนเข้าประชุมทุกคนสามารถเลือกที่จะเข้าร่วมประชุมได้ทุกรายการตามความถนัด เนื่องจากรายการประชุม โดยเฉพาะในกลุ่มวิชาการต่างๆซึ่งมีถึง 56 กลุ่มวิชาการ มีจำนวนมากกว่า 2,000 หัวข้อ ผู้เข้าร่วมประชุมจึงต้องวางแผนล่วงหน้าว่าในแต่ละวันจะเข้าร่วมประชุมรายการใดบ้าง ในช่วงเวลาใด ซึ่งทางสมาคมฯได้กำหนดหัวข้อ วันเวลาและรายการต่างๆไว้แล้วโดยละเอียด โดยเฉพาะในหนังสือเล่มขนาดใหญ่ ส่วนรายการบางรายการที่ผู้จัดมีความประสงค์จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ก็อาจจัดพิมพ์เอกสารแผ่นหรือโบรชัวร์(brochure) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แยกต่างหากเพื่อดึงดูดให้มีผู้สนใจเข้าฟังมากขึ้น

การประชุมในแต่ละ panel จะมีผู้เสนอผลงานของตนหรือกลุ่มตนประมาณ 4-5 เรื่อง และอาจมีผู้วิจารณ์ 1-2 คน ผู้วิจารณ์มักเป็นนักวิชาการอาวุโส ส่วนมากเป็นผู้บุกเบิกหรือมีชื่อเสียงในวงการวิชาการนั้นๆ ผู้เสนอผลงานส่วนมากเป็นอาจารย์และนักวิชาการในมหาวิทยาลัยและองค์กรพัฒนาต่างๆ เนื่องจากการนำเสนอผลงานวิชาการจำนวนมาก ในแต่ละหัวข้อมักจำกัดเวลาไว้ประมาณหัวข้อละ 1.30 ชั่วโมง ดังนั้นผู้เสนอผลงานวิชาการจึงมักใช้เวลาไม่เกินคนละ 15 นาที ส่วนผู้วิจารณ์และผู้เข้าร่วมประชุมมีโอกาสอภิปรายซักถามเพิ่มเติมอีกประมาณ 30 นาที แล้วจึงจบการประชุมในแต่ละเรื่อง ผู้เข้าร่วมประชุมก็มีหลากหลาย ทั้งอาจารย์ นักศึกษา

นักพัฒนา รวมทั้งอาจมีอาจารย์อาวุโสทางรัฐศาสตร์ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกัน อย่างรอบด้านหลายแง่หลายมุม การประชุมจึงเป็นทั้งเวทีการนำเสนอผลงานทางวิชาการ และการสร้างประชาคมย่อยๆ ของสาขาวิชาการในทางรัฐศาสตร์

นอกจากประเภท panel แล้ว ยังมีการประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มศิษย์เก่า (alumni) การอภิปรายประเด็นปัญหาสำคัญทางรัฐศาสตร์ การร่วมประชุมปรึกษาทางวิชาการเฉพาะเรื่อง หรือเน้นอาณาบริเวณศึกษา เช่น การเมืองของประเทศต่างๆ ที่มีความสนใจร่วมกัน อาทิ การเมืองของแคนาดา การเมืองแอฟริกัน เป็นต้น ซึ่งการประชุมดังกล่าวอาจไม่มีวิทยากร แต่มีผู้ดำเนินการให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นนักรัฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงให้เป็นผู้ดำเนินรายการ กิจกรรมการประชุมตามปกติเหล่านี้จะเริ่มต้นตั้งแต่เวลา 8.00 น. ถึง 17.30 น. ทุกวัน ยกเว้นในการประชุมวันแรกที่มีการแสดงปาฐกถาพิเศษของนายกสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกันและมิงงานเลี้ยงรับรองผู้เข้าร่วมประชุมจนถึงเวลา 21.00 น. โดยประมาณ และวันสุดท้ายของการประชุมที่การประชุมทางวิชาการของกลุ่มย่อยทั้งหลายมีกำหนดการที่จะยุติลงในเวลา 11.30 น. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเดินทางกลับภูมิลำเนาของตนได้ในช่วงบ่ายของวันนั้น

การจัดประชุมนี้ไม่เน้นพิธีการ ไม่เน้นการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือการสร้างข่าว แต่จะมีการบันทึกเสียงและภาพไว้ ไม่มีการจัดอาหารเลี้ยงผู้เข้าร่วม แต่บางกลุ่มอาจมีอาหารกลางวันหรืออาหารเย็นไว้รับรองสมาชิก ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละกลุ่มย่อย แต่ข้อดีของสถานที่ประชุมในทุกโรงแรม คือจะมีน้ำเย็นไว้บริการฟรีในห้องประชุมหรือตามสถานที่ต่างๆ จำนวนหลายแห่งเพื่อเป็นการให้บริการหรือรองรับแก่ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งมีจำนวนมาก

นอกจากนั้น APSA ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับปริญญาเอก ปริญญาโทจำนวนมากที่มีความประสงค์จะแสดงผลงานทางวิชาการของตน อาทิ ผลงานวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ของตน โดยสามารถแสดงผลงานทางวิชาการที่เรียกกันว่า iPoster Sessions ซึ่งในอดีตทาง APSA จะจัดห้องขนาดใหญ่ที่มีบอร์ดกระดานตั้งไว้ตามจุดต่างๆ และให้ผู้ต้องการแสดงผลงานนำเสนอเอกสารข้อมูลมาติดตามบอร์ดกระดาน และคอยอธิบายแก่ผู้เข้าชมที่สนใจเรื่องของตนตามช่วงเวลาทางสมาคมฯ จัดอย่างเป็นระบบไว้ เนื่องจากโดยปกติมักจะมีนักศึกษาจำนวนมากที่ต้องการแสดงผลงานของตน แต่ในปีนี้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแบบใหม่เข้ามาแทนที่ กล่าวคือเป็นการแสดงผลงานผ่านจอทีวีแทน ซึ่งทำได้รวดเร็ว ไม่ใช่เนื้อที่ของห้องประชุมมากเกินไป APSA ได้จัดบริเวณแสดง iPoster Sessions ประมาณ 18 จอภาพ ติดตั้งไว้ในห้องเดียวกับห้องแสดงนิทรรศการและจัดจำหน่ายหนังสือ ตำรา ผลงานวิชาการต่างๆ

4. ข้อสังเกตในการเตรียมการประชุม

สมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน หรือ APSA มีประสบการณ์ในการจัดประชุมมายาวนาน โดยเฉพาะการมีฐานข้อมูลสมาชิกและมีเทคโนโลยีในการจัดประชุมอย่างสมบูรณ์ครบครัน จึงสามารถจัดการประชุมที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการประชุมประจำปีของ APSA จะมีการกำหนดสถานที่ของการประชุมและคณะกรรมการเตรียมการประชุมไว้ล่วงหน้าถึง 5 ปี การนำเสนอผลงานกำหนดให้ส่งล่วงหน้าก่อนวันประชุมเป็นระยะเวลานานถึง 9 เดือน ตัวอย่างเช่น การจัดประชุมของ APSA ในปีหน้า ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม- 2 กันยายน ค.ศ. 2018 ที่นครบอสตัน รัฐแมสซาชูเซตส์ ผู้ต้องการนำเสนอผลงานวิชาการต้องส่งผลงานล่วงหน้าอย่างช้าภายในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2017

สำหรับรายละเอียดและ Theme เรื่องหรือหัวข้อหลักของการประชุมของ APSA ในแต่ละปีจะกำหนดไว้ล่วงหน้าถึง 3 ปี ในการเตรียมการประชุมในแต่ละเรื่องจะมีประธานกลุ่มรับผิดชอบ และมีกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่มีความถนัดในเรื่องนั้นๆ รวมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 10-20 คนพิจารณาาร่วมกัน กรรมการแต่ละคนมักอยู่ต่างสถาบันการศึกษาหรือต่างมหาวิทยาลัยกันกระจายไปทั่วประเทศหรือทั่วโลก มีการประชุมกรรมการกลุ่มวิชาการเหล่านี้เพียงปีละครั้งในช่วงเวลาประชุมประจำปี คือประมาณ 1-2 วันก่อนการประชุม ทั้งเป็นการประเมินผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา และการเตรียมการประชุมสำหรับปีต่อไป หลังจากนั้นก็จะติดต่อกันทางอีเมล เว็บไซต์ โลก หรือทางไปรษณีย์ ปกติการกระจายความรับผิดชอบและการแบ่งหน้าที่กันประสบความสำเร็จด้วยดี

5. ข้อสังเกตในการดำเนินการประชุม

การประชุมทางวิชาการของ APSA จะดำเนินไปตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ตามวาระอย่างตรงเวลาค่อนข้างมาก ไม่เน้นพิธีการ อาทิ ไม่เน้นพิธีเปิดอย่างเอิกเกริก หรือการสร้างข่าวทางสื่อสารมวลชน แต่เน้นที่การนำเสนอเนื้อหาทางวิชาการเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่มีพิธีปิดการประชุมสมันนาด้วยเช่นกัน

ผู้เข้าร่วมประชุมจะมีจำนวนมากหรือน้อยไม่สำคัญ เมื่อถึงเวลาของการนำเสนอผลงานวิชาการ ผู้ดำเนินรายการก็จะเปิดโอกาสให้ผู้นำเสนอผลงานทางวิชาการได้ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาทีเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อครบกำหนดเวลา ผู้ดำเนินรายการจะตัดบทและให้โอกาสแก่ผู้เสนอผลงานวิชาการรายอื่นๆ ถัดมาได้นำเสนอต่อโดยทันที เพราะเวลาของการนำเสนอค่อนข้างจำกัด โดยมากแต่ละ session จะมีเวลากำหนดให้เพียง 1.30 ชั่วโมง ดังนั้นเมื่อมีผู้เสนอผลงานประมาณ 4-5 คน ก็จะต้องมีการเฉลี่ยเวลาให้เท่าเทียมกัน และหลังจากการนำเสนอของผู้เสนอผลงานทางวิชาการทุกคนแล้ว ยังพอมีเวลาสำหรับผู้วิจารณ์และคำถามของผู้เข้าร่วมรับฟังอีกเพียง 30 นาทีในการประชุมในปีนี้จะไม่มีการแจกเอกสารหรือบทความทางวิชาการ แต่ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะแตกต่างจากในอดีตที่มีการประชุม APSA ที่จะมีห้องเอกสารประกอบการประชุมเป็นห้องขนาดใหญ่ มีการจัดวางเอกสารทั้งหมดเรียงไว้ตามลำดับตัวอักษรของผู้เขียน หากเอกสารหมด ผู้สนใจอาจวางนามบัตรของตนหรือเขียนจดหมายวางไว้เพื่อเป็นการแสดงความจำนงที่จะขอเอกสารนั้น หลังจากนั้นผู้เขียนจะติดต่อกับผู้สนใจทางอีเมลหรือทางไปรษณีย์ แต่ในการประชุมครั้งนี้ไม่มีลักษณะดังกล่าว เพราะผู้สนใจสามารถหาเอกสารทั้งหมดได้จากเว็บไซต์ของ APSA

6. ข้อสังเกตเกี่ยวกับวงการวิชาการด้านรัฐศาสตร์

ในอดีต วิชาการทางด้านรัฐศาสตร์แบ่งออกเป็น 6 สาขาวิชาใหญ่ๆ (Thirapat Serirangsan, 2003 : 10-11) ได้แก่

1) Political Philosophy and
Political Thought	4) Public Law and Public
Policy
2) Internal Politics	5) Public Administration
3) Comparative Politics	6) International Relations

ในช่วงระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา วงการวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาได้มีการแตกกิ่งก้านสาขาออกไปอย่างหลากหลายมากขึ้น ในการจัดหมวดหมู่วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ได้แบ่งออกเป็น 10 สาขา เรียงตามลำดับตัวอักษร ได้แก่

1) American Government	6) Methodology
2) BioPolitics	7) Political Theory
3) Comparative Politics	8) Public Administration
4) Criminal Justice	9) Public Law
5) International Relations	10) Public Policy

สำหรับการประชุม APSA ครั้งที่ 113 ในปี ค.ศ. 2017 นี้ได้แบ่งกิ่งก้านสาขาออกไปเป็นจำนวนมากถึง 56 กลุ่มวิชาการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นความพยายามที่จะแตกแขนงเพื่อเป็นการโฟกัสความสนใจหรือความเชี่ยวชาญของนักวิชาการให้ตรงจุดมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และแน่นอนอาจไม่ได้หมายความว่าความพยายามที่จะแตกสาขาวิชาออกไป แต่เป็นเพียงการจัดกลุ่มวิชาการให้สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของนักวิชาการและตรงกับความต้องการของผู้เข้าร่วมการประชุมให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่อย่างน้อยก็สะท้อนถึงความหลากหลายที่กว้างขวางในขอบเขตของวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ในปัจจุบัน และเป็นที่สังเกตว่าไม่ปรากฏการแบ่งแยกวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ให้ออกจากกันอย่างชัดเจน

7. การสร้างความเข้มแข็งของวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์

ในการประชุม APSA ประจำปี ค.ศ. 2017 ณ นครซานฟรานซิสโกในครั้งนี้มีบรรยากาศเป็นไปอย่างคึกคัก เพราะมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากที่มาจากทั่วโลก ไม่ใช่เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น จะพบว่ามีการรัฐศาสตร์อาวุโสและนักรัฐศาสตร์รุ่นใหม่ได้ให้ความสนใจในการนำเสนอแนวความคิดและผลการศึกษาทางรัฐศาสตร์อย่างหลากหลายและกว้างขวางมาก ผู้นำเสนอผลงานทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นนักรัฐศาสตร์รุ่นใหม่และรุ่นกลางๆ ที่มีความคิดหลากหลายและ

ท้าทาย มีการนำเสนอความคิดและผลการวิจัยใหม่ๆต่อประชาคมรัฐศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการอาวุโสที่มาจากต่างสถาบันและต่างกลุ่มความคิดกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็นที่นำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ๆ นอกจากนั้นยังมีผลงานวิจัยใหม่ๆ ที่ดำเนินการร่วมกันเป็น ทีม แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในวงวิชาการ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของสถาบันการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยสังกัด การประชุมทางวิชาการของสมาคมฯจึงทำให้เกิดการผสมผสาน ความรู้ใหม่ๆเข้ากับระบบความรู้เดิม สรรค์สร้างเป็นองค์ความรู้ที่มั่นคงแน่นหนาปีแล้วปีเล่าจน กลายเป็นองค์ความรู้ที่เข้มแข็ง และอวกะเป็นกิ่งก้านสาขาใหม่ของความรู้ แดกแขนงเพิ่มจำนวน กิ่งก้านสาขามากขึ้นทุกปีๆ เป็นการท้าทายสมรรถนะในการอธิบาย (explanation) และทำนาย (prediction) ปรากฏการณ์ใหม่ๆทางการเมืองและสังคมที่เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศสหรัฐอเมริกา และทั่วโลก

นอกจากนั้น ยังเป็นที่น่าสังเกตได้ว่ากิจกรรมของการนำเสนอผลงานทางวิชาการ เหล่านี้ช่วยบ่มเพาะความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างกันของบรรดานักวิชาการทางรัฐศาสตร์ และพัฒนาไปเป็นกลุ่มศึกษาปัญหาเฉพาะเรื่องหรือประเด็นที่เฉพาะเจาะจงยิ่งรากลึกมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่แน่นหนา ทั้งในกลุ่มของผู้ที่มีความสนใจร่วมกันและบรรดานัก รัฐศาสตร์ทั้งหมด นำไปสู่การสร้างประชาคมรัฐศาสตร์ (Political Science Society) และสังคม ย่อยๆของสาขารัฐศาสตร์ เปรียบเสมือนต้นไม้ยืนต้นที่มีลำต้นเติบโตใหญ่แข็งแรง และแตกแขนง ออกเป็นกิ่งก้านสาขาวิชาการทางรัฐศาสตร์ที่มีความมั่นคงและพัฒนาการเป็นวิชาการวิชาชีพชั้นสูง (high profession) ต่อไป

8. ทิศทางใหม่ของการพัฒนาการทางรัฐศาสตร์

ในการประชุมของสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน ครั้งที่ 113 ประจำปี ค.ศ. 2017 ที่นคร ซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา จากการสังเกตพัฒนาการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นยังเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ แม้ว่าจะยังไม่ถึงขั้นที่เรียกกันว่าเป็นการปฏิวัติทางศาสตร์ (science revolution) หรือการก้าวข้าม ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ก็ตาม สิ่งที่เป็นพัฒนาการใหม่ๆ สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

8.1 กิจกรรมที่สำคัญของการประชุม(program highlights) ในการประชุม APSA ประจำปี ค.ศ.2017 มีกิจกรรมที่สำคัญของการประชุม ได้แก่ การแสดงปาฐกถาของนายกสมาคม รัฐศาสตร์อเมริกัน คือ ศาสตราจารย์เดวิด เลค (David Lake) ในหัวข้อ “International Legitimacy Lost : Rule and Resistance When America is First” ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการสูญเสียความชอบธรรมในระดับการเมืองระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่หลัง สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา อันเนื่องมาจากความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกานั้นเอง ที่ทำให้สถานะของสหรัฐอเมริกาแตกต่างไปจากประเทศอื่นๆ โดยทั่วไป และนำมาซึ่งการกระทำที่ละเมิด

กฎเกณฑ์หรือมีลักษณะที่ก้าวร้าวรุนแรง จนเกิดกระแสต่อต้านสหรัฐอเมริกาและนำไปสู่ปัญหาการก่อการร้าย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการเสวนาหรืออภิปรายในลักษณะ panel โดยผู้ได้รับรางวัลฮัมฟรี (Humphrey Award) เกี่ยวกับการคิดใหม่ของนโยบายผู้อพยพ (rethinking refugee policy) การเสวนาเกี่ยวกับการยกระดับของนโยบายจากสมัยโอบามาจนกระทั่งสมัยทรัมป์ในวาระเกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติ การแสดงปาฐกถาและร่วมสนทนาของอธิการบดีมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย นางจานเนต นาโปลิตาโน (Janet Napolitano) การเสวนาเกี่ยวกับความชอบธรรมของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งของสหรัฐอเมริกา การบรรยายของผู้ได้รับรางวัลเจมส์ เมดิสัน เกี่ยวกับการจริยธรรมของการนับคะแนนเสียง (The Ethics of Counting) การอภิปรายโต๊ะกลม (roundtable) เกี่ยวกับปัญหาการแบ่งแยกทางเพศของผู้ใช้แรงงานในวิชาชีพต่างๆ การบรรยายของผู้ได้รับรางวัลเบนจามิน อี ลิปพินคอตต์ (Benjamin E. Lippincott) การเสวนาและอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายของประธานาธิบดีทรัมป์ในการจำกัดเสรีภาพในการเดินทางของนักศึกษา ที่มาจากซีเรีย อิหร่าน ซูดาน โซมาเลีย และเยเมน ซึ่งมีผลกระทบต่องานวิชาการทั่วไปและเสรีภาพทางวิชาการเป็นอย่างยิ่ง เป็นต้น

8.2 รูปแบบใหม่ของการประชุม (new session formats) ได้แก่ การจัดประชุมกลุ่มย่อยในประเด็นปัญหาเฉพาะเรื่อง หรือการโฟกัสไปยังอาณาบริเวณแห่งใดแห่งหนึ่ง อาทิ การเมืองในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือประเทศอดีตคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก การเลือกตั้งที่ผิดปกติของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การสรรค์สร้างกระบวนการเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตย การเมืองในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น มีการจัดประชุมเกี่ยวกับผลงานการวิจัยที่ค้นพบกรอบแนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย และทฤษฎีความรู้ใหม่ๆ การระดมสมองเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสำคัญของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การอภิปรายเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนทางรัฐศาสตร์ในรูปแบบที่เรียกว่า Teaching Café อาทิ บทบาทของครูและอาจารย์และนักกิจกรรม การอภิปรายเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในห้องเรียน การอบรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การเล่นเกมในห้องเรียนที่มีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางและการแสดงถึงเครื่องมือใหม่ๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนทางรัฐศาสตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีเวทีสำหรับการนำเสนอบทความทางวิชาการ โดยกำหนดให้นักวิชาการสามารถนำเสนอผลงานของตนในระยะเวลาที่มากขึ้นกว่าปกติ อาทิ การนำเสนอบทความในระยะเวลา 30 นาที และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายตั้งข้อสังเกตหรือให้คำแนะนำจากผู้เข้าร่วมฟังการนำเสนอผลงานดังกล่าว ผลงานทางวิชาการเหล่านี้มีความแตกต่างหลากหลายที่น่าสนใจจำนวนมาก โดยเฉพาะ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการกำเนิดและการแตกดับของพรรคการเมืองต่างๆ ข้อมูลใหม่และวิธีการใหม่ในการศึกษาวิจัยทางการเมืองระดับรัฐ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตย การศึกษาบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาการทางด้านสังคมและความเป็นพลเมือง เป็นต้น

8.3 วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบใหม่และยังคงให้ความสำคัญกับสหวิทยาการ

ในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมาในอดีต การศึกษาเชิงประจักษ์หรือการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณได้รับความสนใจอย่างคงเส้นคงวา อันเนื่องมาจากการเป็นการศึกษาที่สามารถตรวจสอบปรากฏการณ์ที่เป็นจริงได้อย่างแน่นอน โดยการใช้เทคนิคสมัยใหม่ที่พัฒนาการมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงได้ง่ายขึ้น และความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ ทำให้สามารถศึกษาข้อมูลได้อย่างกว้างขวางในหลากหลายรูปแบบได้มากกว่าในอดีต ทั้งในทางเทคนิคด้านปริมาณ และเทคนิคด้านคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ในการประชุมทางวิชาการของ APSA ใน ค.ศ. 2017 ได้ปรากฏผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพจำนวนมากขึ้น โดยมีการนำเสนอการพัฒนาวิธีการและการประดิษฐ์ซอฟต์แวร์มาใช้ในการศึกษาอย่างกว้างขวางมากขึ้น อาทิ การใช้ซอฟต์แวร์ในการวิเคราะห์ข้อเขียน คำพูด รูปภาพ เป็นต้น ในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีตำราและเทคนิคในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่ละเอียดอ่อนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งช่วยขยายขอบเขตของการศึกษาเชิงคุณภาพให้สามารถยังลึกลงไปในรายละเอียดได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น วิชาการทางรัฐศาสตร์ยังคงมีแนวโน้มที่จะรับเอาระเบียบวิธี (methodology) ของศาสตร์แขนงอื่นๆ มาใช้ประโยชน์ในการศึกษาและอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในทางรัฐศาสตร์ดังเช่นที่ผ่านมา ดังนั้นเอกลักษณ์ของวิชารัฐศาสตร์จึงไม่ใช่ศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แต่มีการบูรณาการระเบียบวิธีการใหม่ๆ มาใช้ประโยชน์ รัฐศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่เปิดกว้าง เน้นสหวิทยาการหรือการผสมผสานกับศาสตร์แขนงต่างๆ ในลักษณะข้ามสาขา เหมือนดังอดีตที่ผ่านมาและยังมีแนวโน้มที่จะเป็นไปเช่นนี้ต่อไป

8.4 เน้นการศึกษาสถาบันและกลุ่มทางสังคมที่หลากหลาย การศึกษาทางรัฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจในการศึกษาสถาบันทางการเมืองการปกครองต่างๆ มาอย่างยาวนาน และแนวโน้มก็ยังคงเป็นไปในรูปแบบดังกล่าว อาทิ ความสนใจในทางการเมืองระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับสถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร สถาบันตุลาการ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอิทธิพลต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งกระบวนการทางการเมือง อาทิ กระบวนการการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับสากล สิ่งนี้ที่รัฐศาสตร์ยังคงให้ความสนใจในกระแสของยุคหลังสมัยใหม่ (postmodern) ก็คือบทบาทของกลุ่มทางสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีพัฒนาการอย่างเปิดเผยและล้ำหน้ามากขึ้น อาทิ กลุ่มเพศทางเลือก กลุ่มสตรี กลุ่มทางด้านเชื้อชาติ กลุ่มศาสนา กลุ่มทางสังคมและชุมชนต่างๆ ผลของการศึกษากลุ่มวัฒนธรรมย่อยๆ เหล่านี้มีความเข้มข้นมากขึ้น และมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากกลุ่มย่อยๆ เหล่านี้ได้กระจายตัวกลายเป็นประชาคมทางการเมืองที่แตกแขนงไปตามส่วนต่างๆ ของประเทศ ดังนั้นจึงมีความสนใจในการศึกษากลุ่มเชิงวัฒนธรรมมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้วิชาการรัฐศาสตร์มีองค์ความรู้ที่ทันสมัยและสะท้อนต่อปรากฏการณ์ที่เป็นจริงทางสังคมมากขึ้น

รัฐศาสตร์ใหม่ยังคงให้ความสนใจต่อการกำเนิด พัฒนาการ และบทบาทของสถาบันทางการเมืองทั้งหลายให้ประจักษ์แจ้งยิ่งขึ้น ในการประชุม APSA ครั้งที่ 113 ยังคงมีการนำเสนอ

เรื่องของสถาบันและกระบวนการทางการเมืองและกลุ่มย่อยต่างๆอย่างหลากหลาย มีการนำเสนอผลของการศึกษาและตำราทางรัฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับชุมชน (community politics) มากขึ้น

8.5 การสร้างเครือข่ายและความเชื่อมโยงกับศาสตร์แขนงอื่น ในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความพยายามที่จะสร้างเครือข่ายทางรัฐศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมากขึ้น ในระดับระหว่างประเทศมุ่งเน้นการศึกษาสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาอื่น อาทิ ปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการเมืองภายในประเทศ และระบบการเมืองระหว่างประเทศ ตรงกันข้ามปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน นอกจากนี้นักรัฐศาสตร์ยังคงให้ความสนใจกระแสโลกาภิวัตน์ (globalization) และหลักธรรมาภิบาล (good governance) โดยเฉพาะนักรัฐศาสตร์ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งนำไปสู่ปัญหาความชอบธรรมที่ต้องแสวงหาในทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นศึกษาหลักของการประชุม APSA ในครั้งนี้ที่ให้ความสนใจในสถานการณ์ของโลกยุคปัจจุบัน

8.6 การให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาทางการเมืองทั้งในระดับโรงเรียน สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย และชุมชนทั่วไป การประชุมของ APSA ในครั้งนี้ให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่งกับการนำการเรียนการสอนทางรัฐศาสตร์ลงไปสู่นักเรียนในระดับโรงเรียน นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา และประชาชนทั่วไป รวมทั้งการพยายามที่จะนำความรู้ทางรัฐศาสตร์เข้าสู่สาขาวิชาต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น หัวข้อการนำเสนอทางวิชาการที่มีการประชาสัมพันธ์ถึงขนาดมีการพิมพ์เอกสารสี่สีเผยแพร่แก่ผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ คือ การนำเสนอในหัวข้อ “Teaching Civic Engagement Across the Disciplines” และผลงานของกลุ่มนักวิชาการในรูปแบบของตำราที่มีการศึกษาวิจัยร่วมกัน

แนวทางของการให้การศึกษาทางการเมืองดังกล่าวนี้ควรมีการนำมาประยุกต์ใช้ในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยที่มีแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ที่ต้องการให้ระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยลงหลักปักฐานในสังคมไทยอย่างมั่นคงถาวร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องปรับแนวทางการศึกษาและการสร้างกระบวนการอบรมกล่อมเกลากองการเมือง อันจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปอย่างเอาใจจริงเอาใจใส่ มิเช่นนั้นแล้วก็คงเป็นเรื่องยากลำบากที่ระบอบประชาธิปไตยของไทยจะมีเสถียรภาพ ความชอบธรรม และประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างแท้จริง

8.7 การให้ความสำคัญกับนโยบายต่อต้านการล่อลวงละเมิดทางเพศ เนื่องจากทางสมาคม APSA มักได้รับการร้องเรียนจากแหล่งต่างๆในทำนองที่ว่ามีการล่อลวงละเมิดหรือความไม่เท่าเทียมกันทางเพศเกิดขึ้นในการประชุมต่างๆ ซึ่ง APSA ให้ความสนใจและมีได้ตั้งเฉยดูตายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนั้นในการประชุมประจำปีของสมาคมฯในครั้งนี เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพทางรัฐศาสตร์ สร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และสิทธิเสรีภาพ

ในการแสดงออกอย่างเต็มที่ ป้องกันการใช้อารมณ์ การข่มขู่คุกคาม หรือการแสดงออกที่ไม่สุภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การวางหลักเกณฑ์ของการแสดงออกอย่างเป็นอิสระ การล่วงละเมิดดังกล่าวจึงถูกนำมาพิจารณาอย่างเอาใจจริงเอาใจของสมาคมฯ และพัฒนาการไปสู่การสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมหรือประมวลจริยธรรมของการประชุมต่อไป

ดังนั้น APSA จึงมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่จะสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของการประชุม โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันทางเพศ ชาติพันธุ์ สัญชาติ ความสามารถ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม อายุ หรือศาสนา “ผู้เข้าร่วมประชุม” หรือ “Participant” ตามนโยบายนี้ จึงหมายความว่ารวมถึงทุกคนที่เป็นสมาชิก หรือผู้เข้าร่วมการประชุมอื่นๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ (staff) ผู้ติดต่อประสานงาน ผู้จัดแสดงนิทรรศการ และผู้เข้าร่วมทั้งหมดต้องปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันการล่วงละเมิดดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากนโยบายป้องกันการล่วงละเมิดดังกล่าวอาจจะเป็นของใหม่ หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางปฏิบัติ ดังนั้น APSA จึงแต่งตั้งผู้ตรวจการ (the APSA Ombuds) ที่จะคอยทำหน้าที่ให้คำปรึกษากับผู้เข้าร่วมประชุมว่าอะไรปฏิบัติได้ อะไรที่ไม่สมควรปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ตระหนักถึงการป้องกันการล่วงละเมิดดังกล่าว

การประชุม APSA ครั้งที่ 113 ทางสมาคมฯ ได้แต่งตั้งผู้ตรวจการขึ้น 2 ท่าน ท่านแรกเป็นสุภาพสตรี ชื่อว่า Carol Mershon, PhD จากมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย เธอมีบทบาทในการพัฒนาสำหรับผู้นำที่มีความแตกต่างหลากหลาย และให้ความสำคัญกับปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) และความลำเอียงทางวิชาการทางรัฐศาสตร์และวงการวิชาชีพทางการศึกษากว้างขวาง ส่วนอีกท่านหนึ่ง คือ David Rasch, PhD จากมหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ด เขาเป็นนักจิตวิทยาและทำหน้าที่ผู้ตรวจการของมหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ดมาตั้งแต่ ค.ศ. 2004 เขายังเคยดำรงตำแหน่งอดีตประธานและปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการของคณะกรรมการประกาศนียบัตรสำหรับวิชาชีพผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งยังเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดินระหว่างประเทศ (International Ombudsman Association) อีกด้วย

8.8 การเน้นความเป็นศาสตร์ที่ปฏิบัติได้จริงและมีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวม การศึกษารัฐศาสตร์ในยุคปัจจุบันมุ่งเน้นในรายละเอียดที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้จริง โดยผ่านขั้นตอนการประยุกต์แต่เพียงเล็กน้อย หมายความว่า ผลของการศึกษาทางรัฐศาสตร์ควรเน้นองค์ความรู้ที่หลากหลาย แผ่กิ่งก้านสาขาไปในทุกองคาพยพทางการเมืองการปกครองและการบริหารทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งขององค์ความรู้เชิงประจักษ์ให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปอธิบายและทำนายปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เป็นอยู่ในสภาพการณ์ปัจจุบันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น ความเป็นศาสตร์ของวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ ยังคงเป็นจุดเน้นสำคัญที่บรรดานักรัฐศาสตร์พยายามที่จะยกสถานะ ศักดิ์ศรีและเกียรติยศให้ทัดเทียมกับศาสตร์สาขาวิชาอื่นๆ โดยเฉพาะในกลุ่มสังคมศาสตร์ด้วยกัน ภารกิจของวิชารัฐศาสตร์คือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ๆ และภูมิปัญญาในรูปแบบต่างๆ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและมีคุณค่าต่อสังคม

โดยรวม การนำเสนอวิธีการในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้สังคมและพลเมืองมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ นอกจากนั้น รัฐศาสตร์ยังเป็น”ศาสตร์แม่บท” (Master Science) และสื่อกลางสำหรับศาสตร์สาขาอื่นๆที่ต้องอาศัยกระบวนการในการผลักดันให้เกิดผลของการศึกษาวิจัยที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในรูปแบบใดๆก็ตาม (Thirapat Serirangsan, 2003 : 14)

9. ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการเข้าร่วมประชุมของสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกันหรือ APSA ในครั้งที่ 113 ประโยชน์ที่ได้รับสามารถสรุปสรุปได้ดังนี้ 1. ได้ทราบถึงพัฒนาการหรือความก้าวหน้าขององค์ความรู้ใหม่ๆ ในวงการวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 2. ได้ทราบถึงกระบวนการและวิธีการในการทำงานร่วมกันในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าให้แก่สาขาวิชาด้านรัฐศาสตร์ 3. ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมของบรรยากาศความเป็นอิสระเสรีทางวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์อย่างแท้จริง 4. ได้ทราบถึงการสร้างมาตรฐานทางวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมของวิชาชีพทางด้านรัฐศาสตร์ และ 5. ผลของการเข้าร่วมประชุม APSA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ในประเทศไทย อาทิ การสร้างสรรค์สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทยให้กำเนิดขึ้นใหม่ในวงการวิชาการด้านรัฐศาสตร์ของประเทศไทย

10. สรุป

โครงการการเข้าร่วมประชุมสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน หรือ APSA จะทำให้สามารถติดตามพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของวิชาการทางรัฐศาสตร์ในระดับสากล ทั้งนี้เพราะวิชาการรัฐศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นผู้นำของโลกของวิชาการทางด้านนี้ APSA ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ และเพิ่มพูนความรู้ให้แก่กันรัฐศาสตร์ในด้านต่างๆทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการเรียนการสอน หนังสือ ตำรา และสวัสดิภาพต่างๆ ซึ่งควรจะได้นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ประชาคมรัฐศาสตร์ในประเทศไทยต่อไป

References

- Thirapat Serirangsan. (2003). “*New Direction of Political Science*” Sukhothai Thammathirat Journal of Economics (STJOE) Bangkok: Phim Aksorn LTD.Part.
- American Political Science Association. (2017). *APSA Annual Meeting. The Quest for Legitimacy :Actors, Audiences, and Aspirations.* August 31- September 3. San Francisco. CA.